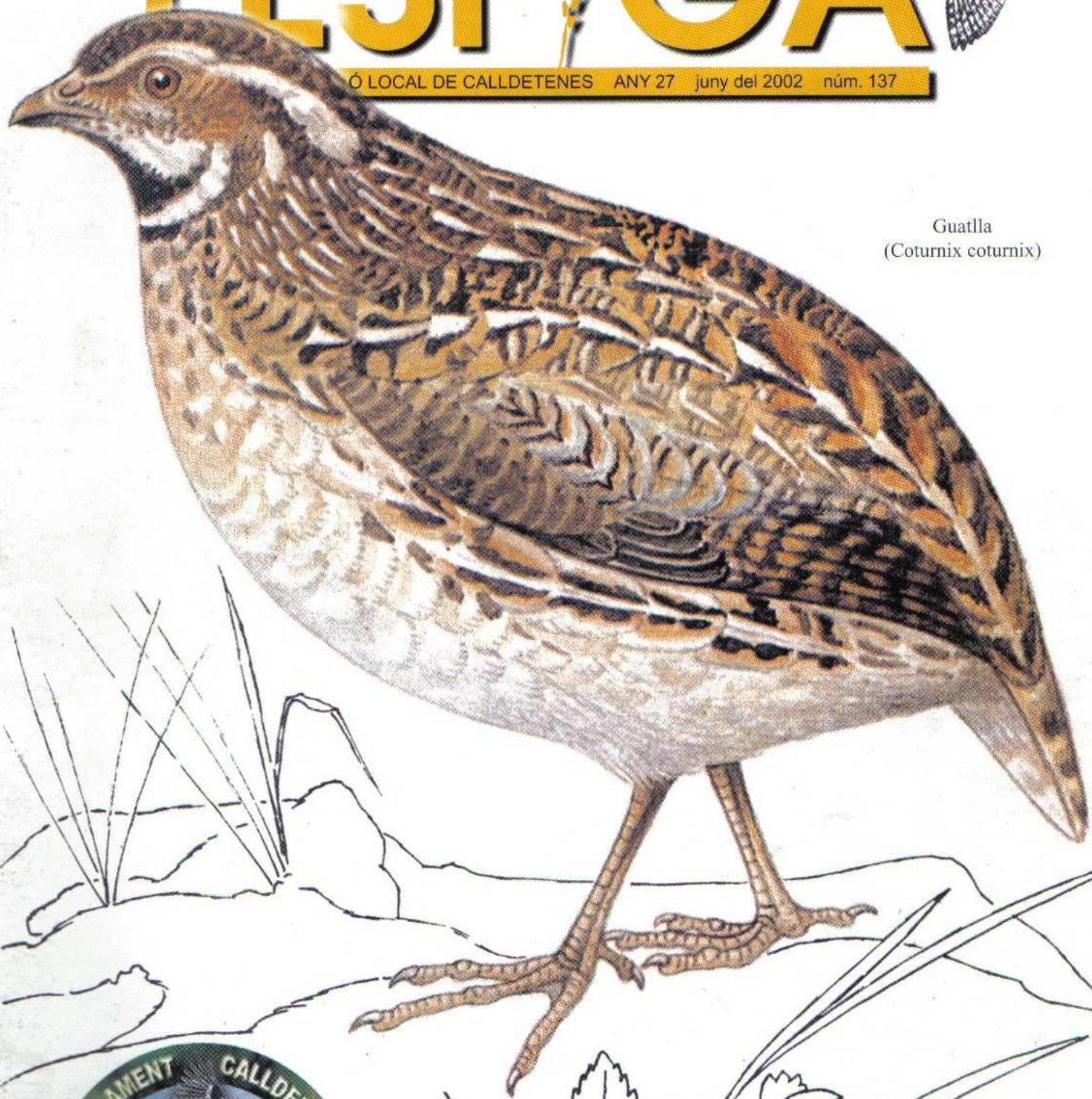

I'ESPIGA

Ó LOCAL DE CALDETENES ANY 27 juny del 2002 núm. 137

Guatlla
(Coturnix coturnix)

25 ANYS DE LA PRIMERA ANELLA

Calldetenes, maig del 1977. Són les cinc del matí, encara és fosc, i la boirina que hi ha sobre els camps de blat de l'Aymerich no ens permet veure el paisatge, tot i la claror de la lluna. El cel, però, és serè. Avui serà un bon dia per a les guatilles. No fa gens de vent, fa pocs dies que ha plogut i, segons diuen els pagesos d'aquestes contrades, aquesta setmana hi ha hagut una bona entrada.

Tot just fem la primera tocada amb el botet més gros, el que allarga més, canten dues guatilles a pocs metres. Ja es pot parar el filat, doncs van fortes i segur que vindran de seguida. Esperem, no toquem més fins que ho tinguem tot a punt, a veure si les podem agafar totes dues...

Hem parat el filat i certament les hem agafat totes dues d'una revolada. El botet més petit, aquell que gairebé no se sent, però que atrau els mascles amb una rapidesa sorprenent, ens ha ajudat a acabar la feina. Però avui no és un dia qualsevol. Després de tants anys de dedicar-nos a la cacera, a agafar guatilles per pura diversió, entrenar els gossos, menjar-les o fins i tot tornar-les a alliberar els dies que n'agafàvem moltes, avui farem una cosa diferent, realment una cosa que per nosaltres és tot un experiment.

Hem sentit a dir que hi ha gent que els agraden molt els ocells i que, per estudiar-los, els posen anelles a les potes. Aquestes anelles, que porten una inscripció, ajuden a saber on van i d'on venen si algun dia alguna persona els troba, vius o morts. Sembla molt interessant, els anglesos han fet estudis de la migració, anellant a la Gran Bretanya gran quantitat d'ocells que agafen amb unes xarxes enormes i controlant-los en indrets tan llunyans com l'Àfrica sub-sahariana!... Això ho hem de provar!

Així naixia l'anellament a Osona, doncs aquelles dues guatilles, aquell dia especial, van marxar amb una anella que portava inscrita l'adreça d'en Joan. La inscripció era feta a mà, sobre una petita planxa d'alumini, amb un punxó de ferro. L'anella es va fixar al tars dels animals de manera que quedés prou lliure com per no fer-los mal. Qui sap on aniran, si algú les trobarà... Certament pot ser, ja que les guatilles, molt perseguides pels caçadors, tenen força probabilitats de ser recuperades.

Després d'aquesta experiència els mesos van passar i, arribada l'època de caça, en Joan, en Miquel i en Llorenç van tornar a agafar les escopetes. Però per poc temps, ja que la inquietud i les possibilitats que varen veure en l'anellament els va convèncer que hi ha moltes maneres de viure la natura i de veure i tocar els ocells sense haver-los de fer mal.

L'any 1983, el Grup d'Anellament Calldetenes-Osona començava a fer tasques d'anellament d'ocells amb regularitat. El Grup ja comptava amb set persones amb molta afició i ganes de descobrir espècies d'ocells que gairebé mai ningú havia estudiat a la comarca. Moltes d'elles ni tan sols s'havien citat en aquestes contrades, com ara el repicatalons petit, un ocell molt rar, que ve de la Sibèria i que tan sols havia estat vist dues vegades fins llavors a la Península Ibèrica. Des d'aquell any i fins ben entrats els noranta l'activitat del Grup va ser quasi frenètica: es van anellar a Osona 24000 ocells de més de 150 espècies diferents. Vàrem recuperar ocells procedents de molts països europeus, fins i tot de Rússia! Ocells que vàrem agafar durant cinc anys seguits al mateix indret, com ara orenetes que anaven a l'Àfrica a hivernar cada any!. La veritat és que les experiències amb l'anellament i l'observació dels ocells ens van proporcionar moltes satisfaccions, moltes més que si ens haguéssim dedicat a la cacera.

L'anellament és una part de l'ornitologia, la ciència que estudia la biologia dels ocells. Permet fer estudis de migració, nidificació, accions de protecció de les espècies i els seus hàbitats, divulgació amb els nens petits i no tan petits, mostrant com són els ocells i com es comporten.

Els temps, però, han canviat, i especialment a la Plana de Vic. La veritat és que la funció del Grup d'Anellament és cada vegada més necessària per la nostra societat i, sobretot, pels ocells. Des d'aquell dia de l'any 1977, el canvi en el paisatge de la Plana ha estat exagerat i l'augment de l'activitat humana en forma de noves actuacions industrials, urbanitzacions i carreteres, ha conformat un paisatge fragmentat, on moltes espècies tenen seriosos problemes per viure i nidificar. La guatlla és una d'aquestes espècies, doncs la intensificació agrícola i la fragmentació dels hàbitats agrícoles els ha deixat pocs espais ben conservats. Ens trobem en una situació on la fauna de les planes està realment amenaçada, ben al contrari que la fauna forestal, que es troba en un moment d'expansió, precisament deguda a la disminució de l'activitat humana en els boscos. La veritat és que en aquell mateix indret on es va posar la primera anella actualment hi passa l'Eix Transversal, font de "riquesa" i comunicació entre comarques.

Actualment el Grup d'Anellament Calldetenes-Osona és una entitat consolidada, que ha estat més o menys activa en funció de les diferents èpoques passades, però que sempre ha fet coses interessants de cara a la protecció, estudi i divulgació dels ocells. L'empenta de gent, sobretot jove, interessada en les activitats relacionades amb la natura i els ocells és necessària per al futur de l'entitat.

Jordi Baucells

Una de les moltes coses bones del Grup d'Anellament Calldetenes-Osona és el seu extens arxiu gràfic del món de les aus de la nostra comarca.

La càmera de Jordi Baucells ha sabut reflectar les diferents espècies d'ocells amb gran precisió i bellesa. Aquí en teniu una mostra.

Oreneta cuablanca (*Delichon urbica*)

Cercavores (*Prunella collaris*)

Voltor (*Gyps fulvus*)

Gavià argentat (*Larus argentatus*)

Balquer (*Acrocephalus arundinaceus*)

Mallerenga emplomallada (*Parus cristatus*)

Blauet (*Alcedo atthis*)

